

25. 10. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava prodeje kratomu a CBD konopí: co nás čeká a pravděpodobně nemine

Česká republika se nachází na prahu významných změn v prodeji a marketingu psychomodulačních látek, konkrétně kratomu a CBD konopí. Po dlouhých a bouřlivých debatách se vláda rozhodla nepřistoupit k jejich úplnému zákazu, ale místo toho zavést přísná opatření, která výrazně omezí jejich dostupnost na trhu, neboť bylo doposud možné si tyto tzv. psychomodulační látky koupit zcela bez omezení, například v automatech nebo e-shopech.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. [167/1998](#) Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „**Návrh**“), má tento víceméně volný prodej kratomu a CBD konopí výrazně omezit.

Návrh se skládá ze několika částí, které obsahují rozsáhlou novelizaci:

- zákona o návykových látkách;
- zákona o regulaci reklamy;
- zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání;
- trestního zákoníku;
- zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání;
- zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek; a
- zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek.

Ministerstvo zdravotnictví již dříve navrhovalo zařazení kratomu a CBD konopí na seznam zakázaných látek kvůli žádoucím omezením dostupnosti dětem, vláda však plošný zákaz neschválila, a proto skupina poslanců napříč politickým spektrem urychleně připravila znění nyní schváleného Návrhu. Ten dne 26. 9. 2023 prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně a postupuje v legislativním procesu dále.

O dosavadní právní regulaci, podmínkách a pravidlech testů, balení a prodeje psychoaktivních látek dle Návrhu, včetně předpokládaného dopadu na prodejce i spotřebitele těchto látek se můžete dočíst v následujícím článku.

Obecně o psychomodulačních látkách a dosavadní právní regulaci

Termín „psychomodulační látky“ se obvykle používá k označení látek nebo léčiv, které ovlivňují činnost centrálního nervového systému (CNS) s cílem upravit nebo modulovat psychické funkce nebo chování. Tyto látky mohou mít různé účinky, včetně zlepšení nálady, snížení úzkosti, zlepšení kognitivních schopností nebo zmírnění příznaků psychických poruch. Psychomodulační látky zahrnují několik různých tříd léčiv a látek, například antidepresiva, anxiolytika, nootropika nebo antipsychotika.

Psychomodulační látky nejsou zařazeny na seznam mezinárodně zakázaných látek, proto je způsob

jejich případné regulace plně v gesci jednotlivých států. Ve všech členských státech EU, kde nebyly zakázány, zůstávají v jakési „šedé zóně“, přičemž bývají například označovány za dekorativní předměty, hračky a podobně.

Návrh nově operuje s dvěma kategoriemi, a to:

- **psychomodulační látky**, které definuje jako „látky s psychoaktivními účinky, které představují nízké riziko negativních zdravotních nebo sociálních dopadů na jednotlivce a společnost a současně jsou uvedeny v příloze nařízení vlády o seznamu psychomodulačních látek, a výrobky z nich“ (viz § 2 odst. 1 písm. l) Návrhu);
- **nové psychoaktivní látky**, které definuje jako „látky, u nichž s ohledem na dosavadní vědecké poznatky nelze vyloučit psychoaktivní účinky nebo zdravotní riziko a současně jsou uvedeny v příloze nařízení vlády o seznamu nových psychoaktivních látek, a výrobky z nich“ (viz § 2 odst. 1 písm. v) Návrhu).

Jak plyne ze samotné definice, seznam látek, kterých se bude týkat omezení prodeje, jakož i další pravidla s tím související, stanoví příslušná nařízení vlády. Vláda k tomuto způsobu úpravy přistupuje z toho důvodu, aby stát mohl rychle a účinně reagovat na jakékoli nové psychoaktivní látky, které se objeví na trhu. Dle slov ministra Bartoše má jít o inovativní a funkční regulaci pro tuto skupinu látek.

Nové povinnosti prodejců

Ačkoli Návrh nezavádí úplný zákaz prodeje kratomu a CBD konopí, stanovuje poměrně velké množství nových povinností, které budou muset prodejci splnit a dodržovat. Jaké jsou ty nejzásadnější?

Registrace a poplatky - Podle Návrhu budou prodejci psychomodulačních látek muset provést registraci do speciálního **Rejstříku osob nakládajících s psychomodulačními látkami**, který bude spravován Úřadem vlády České republiky. To však s sebou nese značné množství administrativy a také finanční zátěž pro potenciální prodejce, neboť budou stanoveny roční poplatky ve výši 100.000,- Kč.

Přísná pravidla pro balení a označování - Dalším důležitým aspektem nové regulace jsou přísná pravidla pro balení a označování těchto produktů. Prodejci budou muset dodržovat povinné texty a zdravotní varování na obalech, která budou podobná těm, která nalezneme na tabákových výrobcích. Mezi povinné údaje, které dle Návrhu musí být na vnějším balení, patří doslovné označení „Psychomodulační látka“, název, podtyp a forma psychomodulační látky, informace o doporučeném dávkování a další údaje uvedené v § 33d odst. 1 Návrhu. Přesný způsob uvedení těchto údajů pak bude stanoven prováděcím právním předpisem.

Laboratorní testy a osvědčení - Výrobci a prodejci psychomodulačních látek budou muset absolvovat laboratorní testy a získat osvědčení o koncentraci aktivních látek ve svých výrobcích. Toto opatření má za cíl zajistit kvalitu a bezpečnost těchto produktů.

Omezení prodeje mladistvým - Prodejny, které tyto látky nabízejí, budou muset jasně označit, že do nich nesmí vstupovat osoby mladší 18 let. Dále bude vyžadováno také oddělení nabídky psychomodulačních látek od ostatních produktů, což bude platit i pro e-shopy.

Správním orgánem pro oblast psychomodulačních látek bude Úřad vlády České republiky.

Co již nadále nebude možné?

Nová úprava zavádí hned několik zcela zásadních zákazů, jako např.:

- prodej bude povolen pouze ve specializovaných prodejnách, zaměřených na prodej těchto látek a souvisejícího sortimentu;

- prodej psychomodulačních látek osobám mladším 18 let bude plošně zakázán;
- prodej prostřednictvím prodejních automatů bude zakázán;
- e-shopy budou muset provádět ověření věku svých zákazníků;
- nebude možné poskytovat dárky nebo vzorky těchto látek zdarma;
- e-shopy budou mít zakázány přeshraniční prodej;
- bude striktně zakázáno používat osobní údaje zákazníků za jinými účely než na doručení zakoupeného zboží;
- vývoz bude možný výhradně v režimu povolení.

Velmi výraznou změnou je i kategorický a plošný zákaz reklamy na psychomodulační látky ve všech formách médií, včetně tištěných a online médií, rádia, rozhlasu, sociálních sítí, letáků a billboardů. Sponzoring akcí či známých osobností v oblasti těchto látek bude rovněž zakázán, obdobně jako je tomu nyní v rámci regulaci reklamy na cigarety.

Trestněprávní rovina

Důležitým aspektem je také trestněprávní rovina, neboť jak v úvodu článku popsany charakter psychomodulačních látek a nových psychoaktivních látek napovídá, jedná se o látky návykové.

Návrh je tak zařazuje do výčtu návykových látek v § 130 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Trestní zákoník**“) a přichází s novou skutkovou podstatou trestného činu **neoprávněný prodej, nabízení k prodeji a jiné podnikání s psychomodulačními látkami nebo novými psychoaktivními látkami** (nové ustanovení § 251a Trestního zákoníku).

Dále pak dle Návrhu dochází změně v dosavadní právní úpravě trestného činu Šíření toxikomanie dle § 287 Trestního zákoníku, kdy se skutková podstata v odst. 1 mění tak, že vedle jiných návykových látek a alkoholu bude trestné svádět jiného ke zneužívání také psychomodulačních látek.

Rozdílné pohledy na regulaci

Obecně je kratom v EU vnímán jako kontroverzní látka a regulace se může pohybovat od volného prodeje až po kategorický zákaz uvádění této látky na trh.

Nutno podotknout, že trend napříč členskými státy EU jde spíše směrem k přísnější regulaci, respektive úplnému zakazu. Vedle Slovenska, které status kratomu postavilo na roveň heroinu a jeho držení a distribuce je ilegální, jsou dalšími zeměmi, které kratom zcela zakázaly, například Německo, Francie, Švédsko nebo Polsko.

V České republice se jak ministr zdravotnictví, tak národní protidrogový koordinátor v zásadě shodují na tom, že je lepší se vydat cestou komplexní právní regulace této oblasti než uvádění kratomu na trh úplně zakázat.

Návrh spočívající v zavedení nových kategorií látek vyplňuje širokou mezeru mezi dvěma současnými extrémními alternativami, tj. mezi neregulovanou dostupností na jedné straně a mezi prohibicí látky s přísným vymáháním zakazu v trestněprávní rovině na straně druhé.

Závěr

Nová úprava prodeje kratomu a CBD konopí v České republice znamená zásadní krok směrem k větší transparentnosti, bezpečnosti a ochraně mladistvých. Přestože mnozí mohou vnímat tato opatření jako přísná, v reakci na rostoucí popularitu těchto psychomodulačních látek se ukazují jako nezbytná.

Zdá se, že Česká republika zvolí navzdory unijnímu trendu cestu regulace a kontroly namísto plošného zakazu, což víceméně odráží pochopení potřeby racionálního přístupu k těmto látkám.

Výrobci, prodejci a spotřebitelé kratomu a CBD konopí budou nyní čelit novým výzvám a

povinnostem, mějme však na paměti, že cílem těchto opatření je chránit veřejné zdraví a zároveň udržet trh s těmito látkami v souladu s regulací. V nadcházejících letech budeme svědky dalšího vývoje v této oblasti, a bude zajímavé sledovat, jak tyto změny ovlivní dostupnost, spotřebu a ceny kratomu a CBD konopí v České republice.

Jedna věc je jistá: prodejci a spotřebitelé se budou muset novým pravidlům přizpůsobit a předpokládá se, že tato nová úprava přinese větší ochranu a jistotu pro všechny zainteresované strany.

Legislativní proces Návrhu pro Vás budeme i nadále sledovat.

Mgr. Tereza Dvořáková,
advokátka

Ráchel Kouklíková,
právní asistentka

Mgr. Jakub Málek,
managing partner

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)